

EKTE LYKKE

TEMASERIE VINTER/VÅR 2024

SALIGE ER

DE SOM ER FATTIGE I ÅNDEN
DE SOM SØRGER
DE YDMYKE
DE SOM HUNGRER OG TØRSTER ETTER RETTFERDIGHETEN
DE BARMHJERTIGE
DE RENE AV HJERTET
DE SOM SKAPER FRED
DE SOM BLIR FORFULGT FOR RETTFERDIGHETS SKYLD

METODISTEN
EN RELASJONSBYGGENDE MENIGHET MED JESUS I HJERTET
WWW.METODISTEN.NO

EKTE LYKKE

Gjennom hele menneskets historie har man stilt spørsmålet om hva er et godt liv? Det er ikke få stemmer i historien og dagens samfunn som ønsker å gi tips og råd om hva det gode og lykkelige liv er. Selv om man i stor grad har stilt det samme spørsmålet så har svaret man har gitt opp gjennom historien vært forskjellig. I antikken var svaret på et lykkelig liv å leve et «dydig liv». Dette dydige livet var noe objektivt som om du var modig, rettferdig, måteholde, vis.¹ Man kunne da klart si om man mente man levde lykkelig og kunne også svare klart om man mente noen ikke gjøre det fordi man ikke levde etter de objektive dydene.

I dag i samfunnet blir lykke mer forstått som noe man ikke finner objektivt. Men det er noe man subjektivt finner som forskjellig fra person til person. Lykke oppleves også mindre som noe er konstant som det var i antikken. Men det snakkes mer om lykke er noe som kommer i glimt.

Jesus hadde mye å si om hva som fører til et lykkelig liv. Saligprisningene er en del av dette hvor Jesus peker på hva som fører til det gode liv. Jesus peker her på å leve i fellesskap med Gud, leve etter Hans vilje og speile Guds natur i møte med mennesker. Saligprisningene handler ikke om å velge «lykke følelser». Men det handler om å leve for det absolutt gode og det som ligger som det største håpet i fremtiden. Sentralt i dette er Himmelriket. Himmelriket er et rike som overgår en geografisk størrelse, et rike som allerede er tilstede forbundet med Jesu tilstedeværelse. Samtidig er det ikke fullt og helt er ennå før i fremtiden. Men gleden over å eie det framtidige som Jesus har forberedt gir ifølge Jesus den største lykken. Håpet om det evige livet og full fullkommen forening med Gud og Hans kjærlighet er det gode Jesus peker på for våre liv. Og som med mange ting så kan det være man må ofre noe for å motta dette. Men ifølge Jesus er det som Gud har i vente for oss mer verdt enn noe annet.

Gud valgte selv å ofre sin Sønn Jesus for at vi fra nåde skulle få del i den største lykken vi kan få. Ekte lykke er ifølge Jesus å ta imot Guds nåde og leve i dette med vissheten om at det største og beste alltid ligger foran i fremtiden.

¹ Stavanger Aftenblad, «De skal ta eksamen i lykke»; tilgjengelig på <https://www.aftenbladet.no/okonomi/i/kBk1X/de-skal-ta-eksamen-i-lykke>; besøkt 28.11.2023.

SALIGPRISNINGENE WIKI

«Saligprisningene» omtales en samling utsagn av Jesus som hver starter med ordet «Salig». Det greske substantivet «μακάριος» som oversettes vanligvis til norsk som «salig» kan også beskrive noen som er velsignet, en som har stor lykke, eier stor glede, er privilegert. Jesu saligprisninger kan man lese om i de to synoptiske² evangeliene Matteus (Matt 5, 1-12) og Lukas (Luk 20 – 49). Både Matteus og Lukas plassere saligprisningene som start på en lengre tale som hos Matteus omtales som «Bergpreken» og kalles «slettepreken» hos Lukas.

Siden det er saligprisningene hos Matteus vi vil lese fra Gudstjenesten de ulike søndagene vil jeg fokusere på Matteus nedskrivning.

Hos Matteus finner man Jesus 8 ganger innleder en setning med ordet «Salig».

De første 4 saligprisningene er Jesu blick rettet mot de som søker Gud og dermed mottar løftet om å få være med i den «endelige forløsningen». De 4 neste saligprisningene dreier seg om de samme menneskene, men da er fokuset på hvordan man som mennesket står i forhold til hverandre.

Felles for alle saligprisningene er da de gjelder for mennesker som tilhører Jesus og gjør hans vilje.³ Saligprisningene gjelder dermed ikke for ikke-troende. Saligprisningene kan dermed ikke brukes som en generell regel om hvordan livet skal leves i et samfunn. Dette er retningslinjer for de troende. Samtidig vil saligprisningene peke på hva som vil føre til ekte lykke også for de som ikke har tatt imot Jesus som sin Herre.

Saligprisningene peker på verdien av Guds rike for de troende. Spesielt er saligprisningene talt til en gruppe troende som Jesus som talte disse ord visste om kort tid ville møte motgang. Motgang også spesielt fordi de hadde valgt å følge Jesus. Motgang som Jesus også selv møtte på sin kropp ved at han ble utlevert til pisking og korsfestelse. Jesus vil forsikre oss troende at selv om man møter motgang, så er det som ligger der framme verdt all det man møter i dette livet. De troende vil absolutt ikke bli stående som noen tapere.⁴ Jesu disipler tok valget om å følge Jesus. Det gjorde at 11 av Jesus 12 disipler skal ha blitt forfulgt og drept for sin tro. Jesus vil med saligprisningen forsikre disse og oss i dag at å følge Han vil ikke alltid være lett. Men det å følge Jesus vil føre til noe som gir større lykke og glede enn noe annet. Derfor er ingen mer «Salig» enn den som har tatt imot troen og livet på Jesus og følger Han i dag.

² Synoptisk kalles evangeliene Matteus, Lukas og Markus. Disse tre evangeliene følger stort sett mye av det samme stoffet og omtales derfor som synoptiske.

³ Kjær-Hansen, Kai, *Matteus evangeliet: Studieutgave* (Oslo: Det norske bibelselskap, 1995), 41.

⁴ France, R.T., *The Gospel of Matthew: New International Commentary on the New Testament* (Michigan: Eerdmans Publishing, 2007), 159.

HIMMELRIKET/GUDS RIKE WIKI

Sentralt i Jesu forkynnelse er Himmelriket (ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν). I det nye testamentet er dette riket nevnt i ulike navn variasjoner hele 162 ganger. I Matteus evangeliet brukes primært uttrykket «Himlenes rike». Mens hos de andre evangelistene omtales navnet med «Guds rike». Matteus bruker kun 5 ganger denne formen. Årsaken er at Matteus skrev spesifikt for jøder. Dette kan man se blant annet hvordan Matteus fokuserer på å referere Jesu ord og gjerninger til oppfyllelsen av profetene. «Himlene» var en vanlig måte å omskrive Gud ut fra respekten for Guds navn og tittel ved å heller velge andre uttrykk for Gud enn å skrive dette direkte. Jøder ville også aldri lese Guds egennavn (Jahve) ved høytlesning fra skriften og leste heller «Adonai» som kan oversettes til «min Gud». Himlenes rike og Guds rike handler derfor om det samme og har lik betydning.

Når Matteus i sitt 4 kapittel beskriver starten på Jesu gjerning i etterkant av å bli døpt av Johannes og bli fristet av djevelen i ødemarken står det slik: Fra da av begynte Jesus å forkynne: «Vend om, for himmelriket er kommet nær!» (Matt 4, 17)

Guds rike i Det gamle testamentet

Guds rike ikke en tanke som kom først med Det nye testamentet. Man kan finne mange tekster også i Det gamle testamentet. Blant annet finner man dette i Salmenes bok 17,1-3 hvor det omtales at Gud skal regjere som konge i sitt herredømme.

Guds rike i Det nye testamentet

Noe av det som gjorde Jesus omstridt er hvordan han utla Guds rike for jødene. Mange av de skriftlære forstod Guds rike som gjenopprettelsen av det geografiske Israel hvor Gud skulle regjere over sitt folk som i gammeltestamentlig tid da Kong David var Guds salvede. Jesus snudde dermed opp ned på disse forventninger. I Jesu forkynnelse så er Guds rike noe som overgår et geografisk landområde. Guds rike er allerede kommet ved Jesu tilstedeværelse. Men ikke fullt ennå (Luk 17,20). Jesu forkynnelse og under skulle være tegn på at Guds rike nå var kommet. Guds rike er hos Jesus noe som gis, men kan også bli tatt fra noen dette som kritikk mot de mennesker som tenkte man automatisk fikk del i dette ut fra slektslinjer, eller fordi man i egne øyne trodde man fortjente det (Matt 21, 43)

FØR DERE BEGYNNER

OPPBYGNINGEN AV HEFTET

Du vil i dette heftet finne en seksjon for hver av talene som vil bli holdt på Gudstjenester denne høsten med dette tema. I hver seksjon finner du Bibelteksten som vil tale over og en kommentar til Bibelteksten. Hver tale er ment å være fokus i menighetens livsnære grupper og til hjelp for samtale og undring i hjemmet.

TRO PÅ HJEMMEBANE

Dere som har barn utfordres til å inkludere barna deres i bruken av dette heftet. Det dreier seg spesielt om det vi kaller "Tro på hjemmebane" - verdens viktigste arena for åndelig vekst! "På sengekanten" er tenkt for de minste barna, "Ved middagsbordet" er når hele familien er samlet og "I bilen" har vi tenåringer i tankene. Finn et tidspunkt i løpet av uka/dagen hvor dere bruker dette sammen. Husk å les gjennom det på forhånd for å justere og tilpasse det bedre til deres situasjon.

GRUPPEOPPLEGG

Gruppeopplegget er bygget opp rundt strukturen **ICEBREAKER – OPP – INN - UT**.

ICEBREAKER er spørsmål som ikke handler om teksten, men hjelper deltakerne med å senke skuldrene og å starte en samtale. En lar alle få høre hverandres stemmer og sørger for at alle føler seg hjemme.

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. Det er viktig at noen har forberedt dette litt på forhånd. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme. Det er ønskelig at dere setter av litt tid til dette.

INN er stedet for Bibellesning, samtale og bønn for og med hverandre. Her møter vi Bibelteksten og lar den tale til oss! Spørsmålene er for å hjelpe å lede samtalen, dere kan fritt velge om gruppa vil bruke alle spørsmålene eller plukke ut noen av dem.

UT Ikke hopp over dette punktet, men la dere utfordre til å bety en forskjell for noen. Jobb med minst 1 prosjekt i løpet av denne perioden. Be jevnlig for mennesker utenfor menighetsfellesskapet

OM LIVSNÆRE GRUPPER

HVA ER LIVSNÆRE GRUPPER?

Livsnære grupper er små fellesskap som møtes jevnlig for å dele kristent fellesskap over en kopp kaffe. Vi samtaler om Bibelens sannheter, om livet og om hvordan disse to henger sammen. Det er et fellesskap der vi bryr oss om hverandre og blir savnet når noen av oss ikke kommer på en samling.

HVORFOR LIVSNÆRE GRUPPER

Mennesket er ikke skapt til å være alene. Nært fellesskap har i alle tider vært et kjennetegn på Jesu disipler. Vi leser f.eks. i Det Nye Testamentet at «De holdt seg trofast til apostlenes lære og fellesskapet, til brødsbrytelsen og bønnene.» (ApGj2,42). Vi må akseptere at dagens samfunn gjør det vanskelig (av og til unaturlig) å ha fellesskap med andre og menigheten ønsker å jobbe aktivt for å motvirke disse tendensene. Det å delta på en gudstjeneste kan kun delvis hjelpe oss med å bygge fellesskap med våre søsken i Kristus. Derfor ønsker vi å treffes i grupper. Vi ønsker også å tilby et fellesskap til dem som ikke er troende der de kan bli sett, hørt, tatt på alvor, oppmuntret, bedt for, utfordret, støttet og – det som er det viktigste: kan bli kjent med Jesus og evangeliet.

NÅR MØTES LIVSNÆRE GRUPPER

Livsnære grupper møtes annen hver uke i private hjem eller i kirkebygget, og det finnes flere typer grupper. Foreløpig har vi mannsgupper, kvinnegrupper og grupper for ektepar. Det vil også bli startet grupper etter interesser. De som allikevel møtes til en aktivitet i løpet av uken utfordrer vi til å lage en livsnær gruppe i forkant/ etterkant av aktiviteten. På denne måten vil ikke tidsklemma ødelegge for det åndelige fellesskapet som vi alle trenger. Dersom du ønsker å starte en slik gruppe, tar du kontakt med gruppeansvarlig for veiledning.

HVORDAN BLIR JEG MED I EN LIVSNÆR GRUPPE?

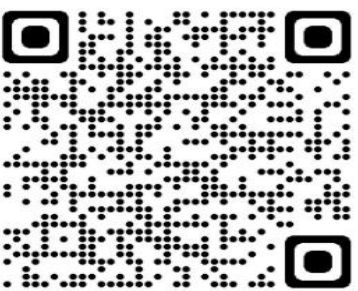
Er du nysgjerrig på livet og hvordan du kan bli bedre kjent med Ham som har skapt deg og som har bare gode tanker og planer for livet ditt, tar du kontakt med gruppeansvarlig som vil forsøke å finne en gruppe til deg: Nimrod Pal, pal.nimrod@gmail.com, 468 61 896.

DU ER VELKOMMEN TIL EN

LIVSNÆR GRUPPE

I en livsnær gruppe deler vi liv,
tro og tvil, og har nært
felleskap med hverandre.
Bli med!

For mer info, besøk
metodisten.no
eller skann QR koden

KOBLE PÅ

METODISTEN

EN RELASJONSBYGGENDE MENIGHET MED JESUS I HJERTET

- lykkelig er den som ikke snur ryggen til meg! (Luk 7, 23)
- Kjære Jesus! Hjelp meg å ta imot livet du vil gi meg som leder til sann fred. Amen.

EKTE LYKKE

KOMMENTAR V/ EINAR CHRISTIAN DRANGE

«Det moderne mennesket er på stadig leting etter lykken, men kanskje må vi gå et par tusen år tilbake for å finne en oppskrift som fungerer.»⁵ Slik innleder NRK en artikkel om vår jakt etter et lykkelig liv.

I artikkelen henviser man til den antikke filosofen Sokrates som skilte mellom nytelse og lykke. Nytelsen er kortvarig. Mens lykken er konstant når man som mennesket får være i virksomhet og bruke sine evner.

Når Jesus bruker direkte ordet «lykkelig» er det blant annet om den som ikke snur ryggen til Han: Og lykkelig er den som ikke snur ryggen til meg!» (Luk 7, 23)

Hos Jesus er lykken heller ikke noe som forbindes med kortvarig nytelse. Lykken peker på er heller ikke noe som subjektivt finner forskjellig hos mennesker. Jesus peker på ekte lykke som det å ta imot vennskapet med Jesus og bli

forent som menneske med Gud: Og dette er det evige liv, at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og ham du har sendt, Jesus Kristus. (Joh 17, 3) Jesus peker på hva vi som mennesker er skapt til: full forening med Gud. Det er kun mulig ved å ta imot fellesskapet med Jesus. Jesus tar bort det som skiller oss fra Gud og det som skiller oss fra å leve livene vi er kalt til å leve ved å ta bort vår synd.

Lykken Jesus gir er ikke noe vi mennesker må streve å selv søke etter for å finne. Ekte lykke er det å ta imot det Gud gir oss via nåden i Jesus Kristus. Ved troen får vi ta imot Den hellige ånd i våre liv som gir oss panten på at vi har del i Guds rike her og nå. Ekte lykke er mindre enn følelse, og mer enn tilstand og en sannhet om at man lever i vissheten til det Gud har kalt man til. Ekte lykke er å eie og leve for et liv større enn seg selv – det livet Jesus vil gi oss hvor vi får del i Guds rike.

⁵ NRK, "Hva kan antikkens filosofer lære oss om lykke"; tilgjengelig på https://www.nrk.no/trondelag/xl/hva-kan-antikkens-filosofer-laere-oss-om-lykke_-1.12829125; besøkt 28.11.2023.

TRO PÅ HJEMMEBANE

FOR DE MINSTE – PÅ SENGEKANTEN

Hvorfor gjør Jesus deg glad?

FOR HELE FAMILIEN – VED MIDDAGSBORDET

Hvorfor er det vi ofte ønsker noe nytt?

FOR TENÅRINGENE – I BILEN

Hvordan kan livet med Jesus gjøre en lykkelig forskjell?

LIVSNÆRE GRUPPER

ICEBREAKER

Hva ville du svart, om noen stilte deg spørsmålet «Er du velsignet?»

OPP

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte, lese en salme eller Bibeltekst. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme.

INN

- Ta en titt på Matteus 4 og les også 5,1-2 en gang til. Hva får vi vite om omgivelsene? Hvor har Jesus holdt sin preken? Hvem snakker han til i starten? Hvem blir med underveis?
- Hva er «oppskriften til suksess» i dagens samfunn?
- Er du interessert i å høre Jesu tanker om et godt liv? Gi et svar mellom 1 og 10. Hvorfor?
- Jesus knytter saligprisningene opp mot Himmelriket (eller Guds Rike). Hva synes du, hvorfor gjelder påstandene ikke alle mennesker?

UT

Se side 26

SALIGE ER DE SOM ER FATTIGE I ÅNDEN

KOMMENTAR V/ EINAR CHRISTIAN DRANGE

- Det er den hjelpeløse jeg ser til, den som har en motløs ånd og skjelver for mitt ord. (Jes 66, 2)
- Kjære Gud. Hjelp meg framfor alt å søke deg og din vilje i hverdagen. Amen.

Den første av de 8 saligprisningene taler om de som er «fattige i ånden». Jesus peker her tilbake på tema som man også finner blant annet hos profeten Jesaja som skriver: Det er den hjelpeløse jeg ser til, den som har en motløs ånd og skjelver for mitt ord. (Jes 66, 2). Det handler om hvor man som menneske gjør seg avhengig av. De troende skal ifølge Jesus kun gjøre seg avhengig av Gud i motsetning til «rike mennesker» som søker til materiell rikdom. Materiell rikdom er ikke et onde for troende. Men det kan samtidig bli en «snublestein» da Jesus advarer mot at verdens rikdommer kan gjøre oss mennesker blinde og føre oss vekk fra vår avhengighet til Gud.

«Fattige i ånden» handler ikke om å være mennesker med svak karakter. Men det handler om menneskers relasjon med Gud.⁶ Det handler om at man er åpen for at det er Gud som har skapt og gitt alt. Og det er å leve i en full overbevisning at man er fullstendig avhengig og overgitt til Gud som ens livgiver, forsørger og Herre.

Dette er menneskets store utfordring da vi som mennesker heller ønsker være herre selv og sette oss selv i Guds sted. Derfor er det Jesus forkynte omvendelse for behovet for oss mennesker å snu vår retning bort fra oss selv og heller mot Gud som har opphavet til livet. For alle som vender seg mot Gud og dermed motta del i Guds rike.

Utfordringen til oss som mennesker er om vi virkelig har vendt oss mot Gud eller fortsatt vender oss mer mot oss selv. Er det Gud vi søker som kilden til det vi virkelig trenger, eller lar vi andre ting ta Guds plass i søken etter mening, glede og lykke?

⁶ France, R.T., *The Gospel of Matthew: New International Commentary on the New Testament* (Michigan: Eerdmans Publishing, 2007), 165.

TRO PÅ HJEMMEBANE

FOR DE MINSTE – PÅ SENGEKANTEN

Nevn gode ting Jesus gjør for oss.

FOR HELE FAMILIEN – VED MIDDAGSBORDET

Er det lettere å se man trenger Jesus hvis man er fattig?

FOR TENÅRINGENE – I BILEN

Hvorfor er det godt å ha med Jesus i hverdagen?

LIVSNÆRE GRUPPER

ICEBREAKER

Kan det komme noe godt fra å være fattig?

OPP

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte, lese en salme eller Bibeltekst. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme.

INN

- Hva vil det si å være "fattig i ånden"? Les Jes57,15 og Åp3,17 og formuler ditt eget svar.
- Hvorfor er «åndelig fattigdom» essensiell i å få del i himmelriket?
- I hvilken forstand mister en å ha del i himmelriket ved å unnlate å anerkjenne sin «åndelige fattigdom»?
- På hvilken måte er det kontroversiell å innrømme og snakke om «åndelig fattigdom» i dagens samfunn? Hvorfor er det slik?
- Hva var det som har hjulpet deg å se at du er fattig i ånden?
- Vi ser vanligvis områder i våre liv hvor vi er avhengige av Guds hjelp. Del litt av deres liv i gruppa og be for hverandre. (En annen måte å stille spørsmålet på: «Finnes det et felt i livet hvor det er vanskelig for deg å se din avhengighet av Gud?»)

UT

Se side 26

SALIGE ER DE SOM SØRGER

KOMMENTAR V/ EINAR CHRISTIAN DRANGE

- Han skal tørke bort hver tåre fra deres øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som en gang var, er borte.» (Åp 21,4)
- Kjære Gud. Takk for du vil trøste meg når jeg møter sorg. Hjelp meg å også trøste andre slik du trøster med. Amen.

Når man starter nå å fokusere på hver av disse «saligprisningene» er det viktig å lese det enkelte vers som del av hele avsnittet det hører sammen med. «Salige er de som sørger» betyr ikke det er stor lykke å være i sorg og å ha det vondt. Gud ønsker ingen av oss det vonde. Hvorfor vi møter ondskap og sorg er del av problemstillingen om det ondes problem. Noe av dette kan vi forklare på ved å peke på spesifikke handlinger hvor vi som mennesker vender oss vekk fra det som Gud peker på det gode for våre liv og det får negative konsekvenser for oss. Samtidig er det veldig mange hendelser man ikke kan forklare så enkelt. Det iallfall jeg trenger mest når ting oppleves vondt er ikke så mye en forklaring på hvorfor noe skjedde slik det gjorde. Men heller omsorg og trøst i den situasjonen jeg står i når ting er vondt og vanskelig.

Gud er en trøstens Gud. Det er han fordi Han vet fullt og helt hvordan vi har det ved at Gud lot seg bli menneske i Jesus. Som menneske har Jesus kjent på de samme følelsene som vi kjenner på i vonde situasjoner. Hos profeten Jesaja ble det profetert at Gud en dag skulle «trøste alle som sørger» (Jes 61, 2). Løftet fra Gud er at Han vil gi trøst til alle sørgende. Gud går med oss i dag når vi møter vanskelige ting. Og det som gir oss trøst mest av alt er håpet om framtiden hvor «Han skal tørke bort hver tåre fra deres øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som en gang var, er borte.» (Åp 21, 4)

Som troende har Gud lovet å gi oss trøst. Det vi skal få bli møtt med i det fullendte Guds rike gir oss trøst i møte med alt det dette livet kan by på av vonde og vanskelige situasjoner uansett om man kan forklare årsaken eller ikke. Livet med Jesus er et liv fullt av trøst og håp! Lykken er vissheten om at vi vil trøstes av Gud!⁷

⁷ France, R.T., *The Gospel of Matthew: New International Commentary on the New Testament* (Michigan: Eerdmans Publishing, 2007), 165.

TRO PÅ HJEMMEBANE

FOR DE MINSTE – PÅ SENGEKANTEN

Hvordan kan vi trøste hverandre? Hvordan kan Jesus hjelpe trøste?

FOR HELE FAMILIEN – VED MIDDAGSBORDET

Hvordan kan vi som kristne hjelpe trøste hverandre?

FOR TENÅRINGENE – I BILEN

Hvordan kan Jesus gi trøst?

LIVSNÆRE GRUPPER

ICEBREAKER

Vi alle får oppleve situasjoner og perioder med sorg i løpet av livet. Fortell litt om dine opplevelser!

OPP

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte, lese en salme eller Bibeltokst. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme.

INN

Det er klart ut ifra konteksten at Jesus snakker om mennesker som sørger over deres åndelige fattigdom og synd.

- Hva vil Jesus si her til oss? Hvorfor er «de som sørger» (over synden) salige? Les 2Kor7,8-10 og 1Joh1,8-10 og formuler ditt svar!
- Hva sier denne «saligprisningen» om Guds hjerte?
- Hvilke metoder bruker mennesker i vårt samfunn for å unngå sorg over synden? Hvorfor er det slik tror du?
- Hva er forskjellen mellom selvmedlidenhet og syndenød?
- Har du opplevd Guds trøst i livet i forbindelse med din sorg over synden? Del litt med hverandre og kom til Gud med takk og lovprisning!

UT

Se side 26

SALIGE ER DE YDMYKE

KOMMENTAR V/ EINAR CHRISTIAN DRANGE

- Men de hjelpeløse skal arve landet og glede seg over varig fred. (Sal 37, 11)
- Kjære hellige ånd. Takk for du vil gi meg kraften jeg trenger. Hjelp meg å vente på deg Gud. Amen.

«Ydmyke» handler ikke kun om de som handicap i livet eller er kraftløse, men også om de som har en holdning som ikke er arrogant eller undertrykkende.⁸

Jesu utsagn peker tilbake her på budskap fra Salmenes bok som peker på mye av innholdet i saligprisningene da det står: Men de hjelpeløse skal arve landet og glede seg over varig fred. (Sal 37, 11)

I denne verden og samfunnet er det mange som utnytter sin posisjon og sin «kraft» for å presse seg frem og kreve til seg eiendeler og land. I Guds rike er det annerledes. I Guds rike er det ikke de som setter seg over andre som vil motta. I Guds rike er det de ydmyke som vil arve jorden.

Generelt når det snakkes om «jord» og «land» i de gammeltestamentlige løftene så blir dette forstått ikke som geografiske området i det nye testamentet.⁹ Det nye landet det pekes mot er Guds rike som ikke er et avgrensnes geografisk område. Guds rike vil være større enn noe geografisk land man kjenner til og det vil de ydmyke arve. Jesus snur da opp ned hvordan man som disippel bør tenke. Dette handler også om å selv leve ved å speile Jesu egen karakter. Jesus selv viste seg som ydmyk. Selv da Jesus ble dømt til døden ved korsfestelse skjedde dette ved at Jesus hadde en ydmyk holdning.

Det peker såklart ikke på at vi som troende ikke skal «kjempe» for noe i livet om det er via politikken eller andre områder. Men som troende vil vi motta det vi trenger ikke fordi vi «krever» til oss ting som man må gjøre ellers i livet. Gud vil sørge for oss.

⁸ France, R.T., *The Gospel of Matthew: New International Commentary on the New Testament* (Michigan: Eerdmans Publishing, 2007), 166.

⁹ France, R.T., *The Gospel of Matthew: New International Commentary on the New Testament* (Michigan: Eerdmans Publishing, 2007), 166.

TRO PÅ HJEMMEBANE

FOR DE MINSTE – PÅ SENGEKANTEN

Hvordan viser Jesus godhet?

FOR HELE FAMILIEN – VED MIDDAGSBORDET

Blir ofte posisjoner og titler misbrukt for å utnytte andre?

FOR TENÅRINGENE – I BILEN

Hva kan du i dag gjøre for vise Jesu sinnelag til andre?

LIVSNÆRE GRUPPER

ICEBREAKER

Vil du at folk skal se deg som «ydmyk»? Hvorfor? Hvorfor ikke?

OPP

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte, lese en salme eller Bibeltekst. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme.

INN

- Hvorfor er ydmyke ofte sett ned på?
- Les Matt 11,29. Jesus er den sterkeste personen noen gang har levd på jorden. Hvorfor beskriver han seg selv som ydmyk? Hva er forskjellen mellom svakhet og ydmykhet?
- Hvorfor er denne saligprisningen så overraskende?
- Legg merke til tankegangen i teksten: påstanden om de ydmyke er plassert etter «fattigdom i ånden» og «sorg over synden», rett før «hunger og tørst etter rettferdigheten». Hva slags ydmykhet kan denne plasseringen peke på?
- Hvordan ville du reagert, om noen kalte deg for en synder?

UT

Se side 26

- Mennesket lever ikke av brød alene, av hvert ord som kommer fra Guds munn (Matt 4,5)
- Kjære Gud. La meg sulte og tørste etter deg og din rettferdighet. La din vilje skje. Amen.

SALIGE ER DE SOM HUNGRER OG TØRSTER ETTER RETTFERDIGHETEN

KOMMENTAR V/ EINAR CHRISTIAN DRANGE

Det greske ordet «δικαιοσύνη» som i Bibelselskapets oversettelse fra 2011 her er oversatt «rettferdighet» kan også avhengig sammenhengen også oversettes til «frelse», «bli satt fri» og til og med «seier» hvor fokuset er på det Gud gjør. Hos Matteus og i dette avsnittet er dermed fokuset på den troende som subjektet og hva den troende fokuserer på med sitt liv, nemlig å leve slik i tråd med Gud vilje.¹⁰

Det handler her om å virkelig ha en tørst og hunger etter å leve i Guds vilje. Et ønske om å se Guds vilje skje. Et ønske om å ha samme livsholdning som Jesus selv som sa: «Min mat er å gjøre det han vil, han som har sendt meg, og fullføre hans verk. (Joh 4, 34).

Det handler blant annet om hva vi prioriterer i livet. Prioriterer vi å leve etter Guds vilje og la Guds Ord være mat

for livet vårt. Det peker tilbake på Jesu utsagn til Satan. Hvor Satan forsøkte friste Jesus til blant annet gjøre steiner om til brød og Jesus da svarte: «Det står skrevet: Mennesket lever ikke av brød alene, av hvert ord som kommer fra Guds munn.» (Matt 4, 5)

Utsagnet handler her om å lengte etter Gud mer enn noe annet, selv mer enn den daglige mat og drikke.¹¹ Troende har blant annet gjort dette ved å avstå fra mat og faste. Målet ved å søke Gud er å for å søke å gjøre hans vilje og at hans vilje skal skje.

Gud er i sitt vesen rettferdig og ønsker Hans rettferdighet skal skje i verden. Som disipler av Jesus søker vi å gjøre dette her og nå. Samtidig er vår natur som mennesker og syndens virkelighet i verden en årsak til blant annet Guds rettferdighet ikke skjer fullt og helt her og nå. Men løftet fra Gud er at når Guds rike kommer for fullt vil Hans rettferdighet også være fullt og helt.

¹⁰ France, R.T., *The Gospel of Matthew: New International Commentary on the New Testament* (Michigan: Eerdmans Publishing, 2007), 167.

¹¹ Keener, Craig S., *Matthew: The IVP New Testament Commentary Series* (Illinois: IVP Academic, 1997), 107.

TRO PÅ HJEMMEBANE

FOR DE MINSTE – PÅ SENGEKANTEN

Kan man bli sulten og ha lyst på andre ting enn mat?

FOR HELE FAMILIEN – VED MIDDAGSBORDET

Hvordan kan det skje en tørst og lengsel etter Gud?

FOR TENÅRINGENE – I BILEN

Når er man mest fokusert på Gud og hans vilje?

LIVSNÆRE GRUPPER

ICEBREAKER

Hva er selvrettferdighet? Har du erfaring med noen som er selvrettferdig eller selvgod?

OPP

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte, lese en salme eller Bibeltekst. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme.

INN

- Hva kan det bety å «hungre og tørste etter rettferdigheten»?
- På hvilken måte kan «hunger og tørst etter rettferdigheten» ligne på hunger og tørst etter mat og drikke?
- Les Luk1,53. Hvordan kan vi koble sammen «åndelig fattigdom» og hunger/tørst etter rettferdigheten?
- Hva slags rettferdighet snakker Jesus om? Les Jes1,18 og Jn16,6 og formuler ditt svar!
- Hvordan kan vi forklare at vår hunger etter rettferdigheten fortsetter å være til stedet i hele kristenlivet?

UT

Se side 26

- Gå og lær hva dette betyr: Det er barmhjertighet jeg vil ha, ikke offer (Matt 9.13a)
- Kjære himmelske Far, vis meg hva ekte barmhjertighet er.

SALIGE ER DE BARMHJERTIGE

KOMMENTAR V/ PER BRADLEY

Det er ikke alltid lett å se forskjell på det ekte og verdifulle, og det som er falskt og uten verdi. Det er kanskje derfor Jesus også sier «**Gå og lær hva dette betyr**».

Man må rett og slett jobbe litt for å se forskjell, og se hva som er ekte barmhjertighet! Det er heller ikke en uviktig liten ting det er snakk om, i Jakobs brev 2.13 står det «**For dommen skal være ubarmhjertig mot den som ikke har vist barmhjertighet, men barmhjertigheten triumferer over dommen.**»

Det var i utgangspunktet ingenting galt med offer, men Gud har ikke noe mål eller ønske om at livene våre skal se flotte og fromme ut på utsiden, nei tvert imot. Det er det indre livet vårt som har virkelig betydning for Gud.

«**For jeg vil ha kjærlighet, ikke slakteroffer, gudskjennskap framfor brennoffer.**» (Hos 6.6). Barmhjertigheten kommer fra vårt indre og får et uttrykk gjennom handlinger. Gud som kjenner vårt hjerte lar seg ikke lure av hverken «tomme offer» eller andre tilsynelatende fromme handlinger. Nei, Gud ønsker ekte vare!

Så hva er da barmhjertighet? Pave Frans har sagt at «Barmhjertighet er jo selve Guds hjerte¹²». Med andre ord så nærmer vi oss Guds hjerte når vi viser barmhjertighet.

Gjennom ulike lignelser prøver Jesus å lære folket og disiplene hva barmhjertighet er. I Matteus 18.21ff finner vi lignelsen om den ubarmhjertige tjeneren, og lærer at barmhjertighet er å tilgi, slik vi har fått tilgivelse.

I lignelsen om den barmhjertige Samaritan (Luk 25ff) ser vi at barmhjertighet er betingelsesløs kjærlighet som får oss til å elske og tjene vår neste.

«**Vær barmhjertige, slik deres Far er barmhjertig.**» (Luk 6.36)

¹² [Saligprisningene: 6. Salige er de barmhjertige - Vatican News](#)

TRO PÅ HJEMMEBANE

FOR DE MINSTE – PÅ SENGEKANTEN

Hvordan kan man vise godhet mot andre. Er det noen du tenker på som trenger spesielt å bli vist godhet?

FOR HELE FAMILIEN – VED MIDDAGSBORDET

Hva kan vi gjøre for å vise kjærlighet og godhet til hverandre?

FOR TENÅRINGENE – I BILEN

Er det forskjell på barmhjertighet og tilgivelse? Er det noe(n) du trenger å tilgi?

LIVSNÆRE GRUPPER

ICEBREAKER

Fortell om en episode i ditt liv som handlet om å få et barmhjertig respons!

OPP

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte, lese en salme eller Bibeltekst. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme.

INN

- Hva er den indre logikken i vers 7? Hvorfor?
- Har du sett dette prinsippet i praksis? Har du vært vitne til et tilfelle, hvor barmhjertighet førte til en større barmhjertighet?
- Jesus begrenser ikke i vers 7 hvor og når disiplene skal vise barmhjertighet. Hva sier dette til oss i 2023?
- Jesus er vårt største forbilde i barmhjertighet. Tenk hva som skjedde med Jesus. Hvordan snakker vers 7 likevel sant om Jesus?
- Er det noen grupper eller mennesker du ikke klarer å være barmhjertig mot? Hvorfor er det vanskelig? Be for hverandre!

UT

Se side 26

- Ransak meg, Gud, og kjenn mitt hjerte, prøv meg og kjenn mine tanker! Se om jeg følger avguders vei, og led meg på evighetens vei! (Salme 139.23-24)

SALIGE ER DE RENE AV HJERTET

KOMMENTAR V/ PER BRADLEY

I juleevangeliet synger englene «og fred på jorden blant mennesker Gud har glede i» (Luk 2.14). Hvem er de rene av hjertet, og hvem er de menneskene Gud har glede i?

Det står også at David var *en mann etter Guds hjerte* (1.Sam 13.14, Apg 13.22), men når vi leser om hans liv så var han slett ikke uten synd.

Sannheten er jo at ingen av oss kan oppnå et rent hjerte i egen kraft, Paulus sier det klart og enkelt i Romerbrevet 3.23: «for alle har syndet og mangler Guds herlighet.»

Men så kommer neste vers som fyller oss alle med håp: «Men ufortjent og av hans nåde blir de kjent rettferdige, frikjøpt i Kristus Jesus.»

Det rene hjertet er noe som Gud gir oss av sin nåde når vi omvender oss, og vender oss til han. Derfor sier også David i Salme 51.12: «**Gud, skap i meg et rent hjerte, gi meg en ny og stødig ånd!**»

Hva vil det da si å ha et rent hjerte? Når vi snakker om rent vann, eller rent gull – så er det da vann eller gull som ikke er tilsatt noe annet, det befinner seg i sin opprinnelige naturlige rene form, hvor alt annet er rensset bort.

Slik er det også med et rent hjerte, det er et hjerte som helhjertet er vendt mot Gud, og hvor alle 'urenheter' og all ondskap har blitt rensset bort. For å beholde et rent hjerte kan vi be Salme 139.23-24 slik som David gjorde, for å få hjelp til å gjenkjenne urenheter, slik at vi igjen helhjertet kan ha et hjerte som dras mot Gud.

Det rene hjertet kan ses på som noe uoppnåelig, og uten Guds nåde, så er det det. Men det er samtidig vår naturlige tilstand, slik Gud skapte mennesket fra skapelsen av. La oss hige etter det naturlige rene hjertet slik at vi omvender oss fra det som gjør det urent, slik at Gud igjen kan skape et rent hjerte i oss.

TRO PÅ HJEMMEBANE

FOR DE MINSTE – PÅ SENGEKANTEN

Hvorfor er det viktig å dusje og vaske hendene? Kan man også vaske hjerte?

FOR HELE FAMILIEN – VED MIDDAGSBORDET

Hvordan ville relasjonene vært hvis vi aldri ba om tilgivelse etter å ha gjort galt?

FOR TENÅRINGENE – I BILEN

Hvordan kan Gud denne uken hjelpe oss til å ha et «rent hjerte»?

LIVSNÆRE GRUPPER

ICEBREAKER

I hvilke situasjoner er det vanskelig for deg å være «den ekte» deg? Hvordan føler du om dette?

OPP

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte, lese en salme eller Bibeltekst. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme.

INN

- Hvordan forstår du vers 8? Hvorfor akkurat de «rene av hjertet» skal se Gud? Salme 24,1-6 kan hjelpe litt.
- Finnes det forskjell mellom en ytre, ordentlig oppførsel og et rent hjerte? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Hva kan en kristen skli bort fra «renheten av hjertet»? Hvilke av disse faktorene har du selv opplevd? Hvorfor var det farlig?
- Hva gjør åpenhet og ærlighet til en relasjon? Hvorfor er masker og skuespill skadelige i kristne relasjoner?
- Les vers 8 en gang til. Er det verdt å ta risikoen og være åpen, ærlig med andre?

UT

Se side 26

SALIGE ER DE SOM SKAPER FRED

- Hold fred med alle, om det er mulig, så langt det står til dere. (Rom 12.18)
- Må du Fredens Gud hjelpe meg til å elske og tilgi, slik at din fred kan bli synlig.

KOMMENTAR V/ PER BRADLEY

John Wesley omtaler fredsskaperne som «de som av kjærlighet til Gud og mennesker gjør alt mulig godt mot alle mennesker»¹³

Litt senere i Matteredsevangeliets sier da også Jesus: «Elsk deres fiender, velsign dem som forbanner dere, gjør godt mot dem som hater dere, og be for dem som mishandler dere og forfølger dere.» (Matt 5.44)

Det handler ikke om å unngå alle konfrontasjoner, Judas' brev 3.3 sier da også at vi skal «kjempe for den tro som de hellige én gang for alle har fått overlevert». Men at vår kjærlighet til Gud kjennetegnes ved at vi elsker vår neste.

Jakobs brev minner oss også om viktigheten av å leve ut troen vår, slik at den gjør seg gjeldende i hvordan vi lever våre

liv: *Hva hjelper det, søsken, om noen sier at han har tro, når han ikke har gjerninger? (Jak 2.14) og «En gudsdyrkelse som er ren og feilfri for Gud, vår Far, er å hjelpe enker og foreldreløse barn i deres nød, og ikke la seg flekke til av verden.» (Jak 1.27)*

Å skape fred skal derfor være noe som kjennetegner oss som Jesu disipler, og de som gjør dette «skal kalles Guds barn» - med andre ord så sier Jesus at han vil anerkjenne disse som *riktige* disipler, og at de vil ha sin plass i Guds rike.

Et liv i tro til Gud, hvor vi lever i etterfølgelse av Jesus vil naturlig også få sitt uttrykk både innvendig og utvendig – Gud vil ha både våre hjerter og våre hender.

¹³ John Wesley, [Explanatory Notes upon the New Testament](#), Fourth American Edition. (New York: J. Soule and T. Mason, 1818), 20.

TRO PÅ HJEMMEBANE

FOR DE MINSTE – PÅ SENGEKANTEN

Kjenner du noen som er uvenner, eller ikke har venner? Kan du gjøre noe for å hjelpe?

FOR HELE FAMILIEN – VED MIDDAGSBORDET

Kan man være venner med alle? Hva skal man gjøre når man blir uvenner med noen, eller når man krangler i familien?

FOR TENÅRINGENE – I BILEN

Hvordan kan vi bidra til å skape fred i verden?

LIVSNÆRE GRUPPER

ICEBREAKER

Har det skjedd noen gang at du trengte å ta på deg «fredskaper»-rollen? Fortell!

OPP

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte, lese en salme eller Bibeltekst. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme.

INN

- Hvilke karakter-egenskaper skal en som «skaper fred» ha?
- Hva er forskjellen mellom «å skape fred» og å være megler?
- Les Ef 2,11-22. Hvordan skapte Jesus fred mellom Gud og mennesker, og også mellom mennesker? Hva har denne freden kostet?
- Hvorfor skal da «de som skaper fred» kalles Guds barn?
- Hvilke konflikter er brennende nå innenfor kirken eller mellom kristne og ikke-kristne i Norge? Hvordan kan DU være med og skape fred? Be for menigheten og for hverandre!

UT

Se side 26

SALIGE ER DE SOM BLIR FORFULGT

KOMMENTAR V/ PER BRADLEY

- Men lider noen fordi han er en kristen, skal han ikke skamme seg, men prise Gud for dette navnet. (1.Pet 4.16)
- Kjære Far, jeg ber for alle de som lider og blir forfulgt for sin tro. Må de kjenne at du er nær midt i prøvelsene.

Hver linje i saligprisningene henger sammen. De som er rene av hjertet er også de som skaper fred, og de som skaper fred er også de som kommer til å møte forfølgelse og motstand.

Hverken forfølgelse eller lidelse er noe vi vanligvis forbinder med lykke, men ser vi ut i verden så er det svært mange som opplever å bli forfulgt for sin tro.

Jesu liv som var uten synd opplevde både forfølgelse og død her på jorden, og han visste at mange av hans etterfølgere ville komme til å oppleve det sammen.

At vi i det hele tatt har fått høre evangeliet og gitt muligheten til å ta imot den skyldes jo at folk tidligere har vært villige til å lide for sin tro.

«Men salige er dere om dere lider for rettferdighets skyld. Vær ikke redde for dem, og la dere ikke skremme, men hold Kristus hellig som Herre i hjertet! Vær alltid klare til forsvar når noen krever dere til regnskap for det håp dere eier.» (1.Pet 3.14-15)

Løftet opp himmelriket er ikke bare et håp om noe som ligger der fremme inn i evigheten, men også noe som gjelder her og nå. Uansett hva vi måtte møte her i livet, så tilhører vi himmelriket. Med dette så er også ringen sluttet for saligprisningene.

«Salige er de som er fattige i ånden, for himmelriket er deres.

Salige er de som blir forfulgt for rettferdighets skyld, for himmelriket er deres.

TRO PÅ HJEMMEBANE

FOR DE MINSTE – PÅ SENGEKANTEN

Tror du noen blir mobbet eller ertet fordi de følger Jesus? Hvorfor det?

FOR HELE FAMILIEN – VED MIDDAGSBORDET

Hvilke land tror dere at det er mest vanskelig å leve som kristen? Er det noe vi kan gjøre for å hjelpe andre kristne som lider?

FOR TENÅRINGENE – I BILEN

Hvor viktig er troen i livet ditt? Hva er du villig til å ofre for å fortsette å tro?

LIVSNÆRE GRUPPER

ICEBREAKER

Har du opplevd å bli fornærmet eller mobbet for din tro i Jesus? Fortell om en episode!

OPP

OPP handler om tilbedelse og fokusendring. For noen grupper vil det være naturlig å synge sammen, for andre vil det være naturlig å lytte, lese en salme eller Bibeltekst. Prøv dere frem, både på innhold og tidsramme.

INN

- Hvilken reaksjon forventer Jesus av disiplene under forfølgelse?
- Les vers 10-12 en gang til. Jesus nevner flere ting som kalles «forfølgelse». Hva er disse?
- Skjer noe som er nevnt i vers 10-12 i din by? Hva synes du om det?
- Les vers 3-12 en gang til. Er det ikke rart at alle disse egenskaper skal (ifølge Jesus) utløse forfølgelse? Hvorfor er det slik tror du?
- Kan en kristen tiltrekke mobbing eller forfølgelse av en annen grunn enn «for Jesu skyld»? Hva synes du om det?
- Er du klar til å bli forfulgt for din tro i Jesus? Hvordan kan vi finne styrke i Jesu ord «for himmelriket er deres»? Be for hverandre!

UT

Se side 26

UT - FOKUS

Å ha et fokus ut over gruppen er viktig. Både fordi det skaper en god dynamikk, men ikke minst for at det er oppdraget som Guds folk her på jorden. Vi er kalt til å velsigne andre mennesker og vise dem hvem Jesus er i ord og handling.

Forslagene under her er bare noe av det dere kan gjøre, og finn gjerne på egne ting. La hovedhensikten være et eller annet som betyr noe positivt for et eller flere mennesker utenfor gruppen.

Vi har en liste med noen av de aktivitetene dere kan drive på med. Bruk gjerne tid på en kreativ idédugnad hvor det ikke er lov å komme med motforestillinger på forslagene før etter 10 minutt. Før det skal en bare tenke muligheter.

- Engasjere deg i et frivillig verv i menigheten
- Besøke aldershjem.
- Gå på husbesøk.
- Dele ut vafler, tilby forbønn eller lignende i byen.
- Inviter hjem på middag noen du ikke kjenner så godt fra før.
- Diakonalt arbeid for innvandrere, alenemødre, enslige, syke, eldre osv.
- Delta med misjonsgruppen i et prosjekt for innsamling til vårt misjonsprosjekt i Lupote, Zimbabwe.
- Inviter til et åpent selskap
- Servere middag en torsdag i kirken.
- Inviter konfirmant eller ungdomsgruppe på middag
- Stille opp i et frivillig verv i byen

3 I BØNN

Følgende er en hjelp til regelmessig å be for 3 mennesker som ikke er en del av fellesskapet i menigheten.

Du skriver ned navnene på opptil 3 personer som du tenker du på en spesiell måte vil ha et bønneansvar for denne tiden.

Be så folk i gruppen regelmessig spørre deg hvordan det går med din relasjon til dem. Er det ting Gud viser deg osv. Noter det gjerne ned til høyre her.

3 PERSONER JEG ØNSKER Å BE FOR

Person 1

Person 2

Person 3

ERFARINGER OG BØNNESVAR

NOTATER